

Forord

RAMBAM er atter på banen takket være solid opbakning fra Selskabets medlemmer og et enkelt privatfond. Bladet lægger ud med artiklen *Hvem reddede de danske jøder?* af lægen og modstandsmanden Jørgen Kieler, der i sin artikel anfægter samarbejdspolitikken, ”denne snævre amoralske landsbypolitik, som var lige ved at berøve os en placering som en troværdig international samarbejdspartner”.

Artiklen følges op af en personlig beretning om flugten til Sverige af Lizzi Norden, og temaet kommer op igen i Vibeke Boolsens debatartikel *Om at leve i miraklernes tid*. Forskningen vedrørende deportationen af de danske jøder er langtfra klarlagt, som det vil fremgå af artiklen *Myter og misforståelser ...* af Silvia Goldbaum Tarabine Fracapane. Anders Otte Stensager beretter i *Falskmøntner for Hitler* om den danske KZ-fange Sven Hoffgaard, der ufrivilligt blev involveret i pengefalskneri i Sachsenhausen. Artiklen kommenteres under rubrikken DEBAT.

Hvad ville du have sagt om det liv jeg lever i dag? spørger Linda Herzberg i et brev til sin farmor, som hun aldrig har kendt.

I *Lechaim og skål ...* drager Ya'acov Sarig, israelsk antropolog, med speciale i skandinavisk folkløse, paralleller mellem jødiske og nordiske begravelseskikke. Anne Boukris kommer i *Symbolisk religiositet og etnicitet ...* ind på identitetsspørgsmålet i forbindelse med konversion til jødedommen.

I 2008 satte Martin Schwarz Lausten et foreløbigt punktum for mammutværket *Forholdet mellem kristne og jøder i Danmark*. Karin Weinholt giver dette værk en særdeles grundig anmeldelse.

Under DEBAT bringes også en kommentar til forholdet omkring Dansk Jødisk Museum, der efter afslaget på en ansøgning om statsstøtte er truet på

økonomien. Eftersom udsigten til krisehjælp ikke er nærtforestående, har Selskabets repræsentant i museets bestyrelse derfor genfremsat en stribe forslag til oprettelse af en venneforening, et museumsskrift og hjælp til skiftende udstillinger i forbindelse med markering af jødiske mærkedage og højtider.

RAMBAM har – siden museumsfonden blev søsat i halvfemserne – bragt en række konstruktive debatartikler med udblik til aktiviteter på jødiske museer i og uden for Europa (se register for RAMBAM 15/1991-2006).

Den synergieffekt inden for de jødiske fag og jødisk forskning, som dengang var inden for rækkevidde i Øresundsregionen, er foreløbig manet i jorden. I en kvalitetsrapport RQ08 evalueres formidlingen af jødiske fag på Lunds Universitets teologiske fakultet til ”lidt over middel”, og det fremtidige elevoutput og -potentiale vurderes som værende recessivt. Samtidig har derværende ansvarshavende for jødiske studier indstillet udgivelsen af det eneste skandinavisk-jødiske forskningstidsskrift, *NORDISK JUDAISTIK*.

Skal Dansk Jødisk Museum gøre sig håb om overlevelse, må det være på gennemsigtighed og synlighed. Det sker kun med en bestyrelse, der prioriterer faglighed frem for events. For med tiden vil Libeskind's opsigtsvækkende installation i sig selv ikke længere være nok til at tiltrække besøgende, og så vil museet blive bedømt på sit indhold og sin formidling. Og for at få publikum i tale kræves nye strategier, nye forbindelser og et nyt værdigrundlag. Hvis ikke nu, så efter et snarligt generationsskifte i museets bestyrelse og direktion. Så RAMBAM vil stadig have en vigtig funktion som formidler af jødisk kultur og forskning.

Ulf Haxen, december 2008